

Реферат на тему: "Уляна Кравченко ЯК ДИТЯЧА ПИСЬМЕННИЦЯ"

Уляна Кравченко

РЕФЕРАТ

на тему:

Уляна Кравченко

як дитяча письменниця

Народилася Уляна Кравченко 18 квітня 1860р. в м.Миколаєві на Львівщині в родині урядовця.

Уляна Кравченко – це літературний псевдонім. Її справжнє ім'я було Юлія Шнайдер. Вона походила з німецької сім'ї, котра переїхала до Галичини з першою хвилею австрійських чиновників. Юлія навернулася на українство ще підлітком, коли жила у провінційному містечку Миколаєві, у будинку, де колись виростав український поет Микола Устиянович. Тут вона вперше закохалася, у французького інженера-соціаліста, який, між іншим, оповідав їй про Паризьку комуну. Її найбільшою любов'ю був, однак, Іван Франко. З ним вона познайомилася на початку 1880-х років, і він впровадив її в українську літературу. Лише випадкові обставини перешкодили тому, щоб вони стали чоловіком і дружиною.

Після закінчення учительської семінарії учительювала в сільських Галичини.

Перші її вірші надрукував 1883 році в журналі "Зоря" І.Франко. Перша збірка поетеси "Prima vera" вийшла 1885 р.

Уляна Кравченко (Юлія Юліївна Шнайдер) відома українському читачеві своїми поезіями для молоді. Виколисана природою рідного Миколаєва поетеса передала в своїх віршах усе найцінніше, що дало їй дитинство: любов до людей, до рідного краю, природи, добрих справ.

До сьогодні в місті зберігся будинок тодішнього бургомістра Леонтія Устияновича, в якому зростала Уляна Кравченко. Саме тут вона не раз чула вірші у виконанні молодого Миколи Устияновича, ще одного визначного миколаївчанина, представника львівської романтичної школи, ядром якої була прославлена "Руська трійця".

Однак вирішальний вплив на формування літературного таланту поетеси мало її спілкування з Іваном Франком.

Юлія Шнайдер перебувала під сильним Франковим впливом, згадувала про свій досвід сільської учительки на Дрогобиччині у 1890-х роках:

"Мої учні знали про те, що Мирон – це Іван Франко, наш народний поет. Знали, що він син селянина-хлібороба із близького від Сільця села Нагуєвичі, що саме в цьому 1898 році припадає ювілей – чверть століття літературної його праці. Оповідала їм про важке життя Франка. Він у поті чола працює, пише повісті і поеми для дорослих і дітвори. Він відчуває цілою душею горе поневоленого народу, нужду пролетарів та

бажає їх усіх, гноблених і голодних, своїм сильним, палким словом з'єднати до боротьби за рівні людські права.

Мої учні бачили в моїй кімнаті світлину нашого дорогого письменника. Вони чули від мене, що Франко убого одягається та носить селянську вишивану сорочку і були би ми його навіть серед юрби пізнали.

Раз, коли в часі перерви учні гуляли на шкільному обійсті, переходив попри тин тутешній газда Червінський. Мужчина у розцвіті сил, середнього росту, обличчя його бліде та суворе, очі сині, чоло високе, чуприна ясна, буйна. Я моїм учням сказала: "Газда Червінський подібний до Івана Франка. Він як рідний його брат".

Часто стрічала я на селах Підгір'я людей, схожих на Франка, неначеб двійняків його. Це той сам тип – а він найясніша еманация цієї землі.

І тут між моїми учнями був помітний хлопчик Івась. Коли дивилась я на нього, гадала: так, певно, виглядав малий Мирон. Бліде личко, сині світлі очі, виїмкове високе чоло, буйна і кучерява чуприна – це була того зверхня схожість; велика відживність на все, що гарне і величає – це схожість психічна"[71].

Восени 1883 року Омелян Патрицький, редактор журналу "Зоря", куди час від часу дописувала дівчина, дав перші твори Уляни Кравченко для оцінки Іванові Франкові.

Переглядаючи рукописи оповідань і повістей, Франко натрапив на вірш молодій вчительки "Згадай мене, милий". Дещо скорегувавши його, Франко надрукував вірш в "Зорі", а авторці написав теплої листа, щиро заохочуючи її до літературної праці.

Популярність серед читачів Уляна Кравченко здобула вже після виходу в світ першої збірки поезій "Prima vera" (1885). Вона стала першою в Галичині жінкою-поетесою.

Нелегка доля, зумовлена твердістю характеру й життєвими поглядами поетеси, сприяла активній праці в літературі. Наступні збірки "На новий шлях" (1891), "В дорогу" (1912), "Проліски" (1921), "Лебедина пісня" (1924), "Шелести нам, барвінку" (1932) посипалися одна за одною. Окрім поезії писала вона й поетичну прозу, особливе місце серед якої займає автобіографічна повість "Хризантеми". Патріотичні й ліричні поезії Уляни Кравченко досі часто з'являються передруком у різних українських часописах.

Зв'язки із Франком, відомим у галицькому суспільстві *enfant terrible*, коштували їй слави нігілістки і вільнодумниці. Польська Освітня Рада позбавила Шнайдер права викладати в міській школі у Бібрці за український націоналізм. З української жіночої школи, котру провадили сестри-василіанки у Львові, вона була змушена вступитися сама – бо батьки відмовлялися віддавати своїх дочок "під опіку нігілістки". Скитаючись по сільських школах, вона не могла встояти перед тиском директора однієї з них, Нементовського, котрий домагався її руки. Вони одружилися. Як це зазвичай бувало у мішаних родин, син пішов слідами батька, і під час польсько-української війни 1918-1919 загинув у лавах польської армії. Дочка залишилася при матері, як українка і як її особиста секретарка. До самої смерті Уляна Кравченко диктувала дочці спогади про свої численні романи. Але в центрі цих спогадів завжди був Франко, – вона

продовжувала кохати після його смерті, безвідмовно і платонічно, присвячуючи йому свої численні вірші та поеми в прозі.

З 1939 року Уляна Кравченко була членом спілки письменників України, померла письменниця 31 березня 1947р. в Перемишлі.

"Із афоризмів", 1884

В похмуру годину за діло ти взявся,
В злигоднії часи ти жив-працювався.
Але невсипущий, твердий роботяга,
Із рук не пускав ти народного стягу.

Література:

* Кравченко У. Наталя Кобринська: [До 10-річчя з дня смерті] //Слово і час.— 1990.— №3.— С.22-27.

* Кравченко У. Розгублені листочки.— Львів: Каменярь, 1990.— 80с.— (Б-чка "На добрий вечір").